

NATURVETENSKAPLIGA FAKULTETEN

Fakultetskansliet för naturvetenskap

Marie Emanuelsson, handläggare

Yttrande

Vårt dnr VR 2015/39
Ert dnr SSM 2015-1640

Strålsäkerhetsmyndigheten

Remiss gällande Strålsäkerhetsmyndighetens granskning av SKB:s ansökan om tillstånd för SFR

Den naturvetenskapliga fakulteten har fått i uppdrag att för Göteborgs universitets räkning svara på rubricerad remiss. Yttrandet bygger på synpunkter lämnade av Mats André, professor i idé- och lärdoms historia vid Humanistiska fakulteten.

Göteborgs universitets synpunkter på SKB:s ansökan gäller *Handling of future human actions in the safety assessment SR-PSU* (Technical Report TR-14-08), särskilt avsnitt 4.4.1.

Utredningen behandlar alltför kortfattat frågan om eventuella mänskliga intrång i framtiden. Det antas att den som borra ner till avfallet också har tillräcklig kunskap och förståelse för det radioaktiva avfallets strålning. Här hänvisas till en rapport från 1989 (Biosphere Scenario Development: An Interim Report of an SKI/SSI/SKB Working Group. Swedish Nuclear Power Inspectorate, SKI TR89:15), men det tas ingen hänsyn alls till senare års humanistiska forskning om dessa frågor. I själva verket är frågan betydligt mer komplicerad än vad som kortfattat nämns. Att framtida generationer har kunskap om borring behöver inte innebära att de har kompetens inom strålningsområdet. Det kan vara värt att beakta att driften vid Falu koppargruva redan för femhundra år sedan nådde trehundra meter under marknivån. Intrång kan alltså ske av olika skäl utan att kunskap finns om strålningen och/eller kompetens att bedöma dess farlighet. Av historien kan vi också lära att det som grävs ner gärna grävs upp i ett senare skede (t.ex. gravsättningar). Det finns vidare skäl att ta hänsyn till den forskning om det radioaktiva avfallets etiska aspekter som bedrivits under senare år. Överhuvudtaget är etiska infallsvinklar på legitimitet rörande förvar av radioaktivt avfall ett område, som intresserat forskningen under senare år, vars resultat inte beaktas i remissen.

SKB:s tillståndsansökan saknar dessa delar och Göteborgs universitet anser att underlagen behöver kompletteras. Universitetet vill poängtera att frågor som rör mänskligt intrång i förvaret behandlas i ansökan på ett sätt som inte ger underlag för att sakkunnigt bedöma riskerna.